

**ДО
ЧЛЕНОВЕТЕ НА
СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВСС**

Копие: ОБЩИНСКИ СЪВЕТ-ТЕТЕВЕН

Копие: ОБЩИНСКИ СЪВЕТ-ЯБЛАНИЦА

Копие: АДВОКАТСКА КОЛЕГИЯ-ЛОВЕЧ

С Т А Н О В И Щ Е

от

Съдиите в Районен съд-Тетевен

Относно: Решение на Съдийската колегия на ВСС по Протокол №16/18.05.2021г./ т.Д.2/ във връзка с публикуван Доклад по Модел 4,разработен в рамките на Дейност 1 „Разработване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури“.

С настоящето становище съдиите от Районен съд-Тетевен изразяваме подкрепата си за усилията на Съдийската колегия на ВСС за финализиране на идеите за промяната на съдебната карта на страната,обсъждани през последните две десетилетия както в средите на професионалистите,така и в местните общности.Споделяме доводите на професионалистите за

необходимост от провеждане на реформата, като неизбежна стъпка за осигуряване на баланс на натовареността на отделните съдилища и повишаване на качеството, бързината и достъпността на съдебната система и услугите на съдебната администрация.

Въпреки изразената принципна подкрепа, към усилията на Съдийската колегия на ВСС, **изразяване несъгласие** с формиранието в Доклада по Модел 4 изводи- Част 3-Представяне на Модел 4 по региони, респ. частта, касаеща района на Окръжен съд-Ловеч и съдебния район на Районен съд-Тетевен. **Категорично не приемаме** обективирания извод/на стр.116 от Доклада/, че „в районните съдилища в гр. Луковит и гр. Тетевен не се очаква да се разглеждат достатъчно дела, които да осигурят в достатъчна степен заетост на поне трима съдии, което да даде възможност за специализация. Ето защо тези съдилища трябва да бъдат трансформирани в териториални отделения съответно РС-Луковит на РС-гр. Ловеч, а РС- гр. Тетевен на РС- гр. Троян“.

При съобразяване с приетите още с Решение по Протокол №40/15.07.2015г на ВСС критерии за определяне на седалищата и съдебните райони на районните съдилища, считаме, **че не достатъчно задълбочено и обективно са отчетени спецификите на съдебния район на Районен съд-Тетевен, посочени в критерии от 3 до 7**, а именно: разпределение на населението, географско разстояние и достъпност на обществения транспорт, индекс на социално-икономическо развитие, дигитална достъпност и интернет достъп и други фактори, които налагат запазването на Районен съд-Тетевен на съдебната карта.

Както сме излагали нееднократно пред Висшия Съдебен Съвет и Съдийската колегия на Висшия Съдебен Съвет, във връзка с решения за реорганизация на съдебната карта в страната/изпратено на ВСС през 2015г., ведно със становища на Общински Съвет-Тетевен, Общински Съвет-Ябланица и Адвокати, предоставящи правна помощ и адвокатски услуги на населението, живеещо на територията на Община-Тетевен и Община-Ябланица/, както и становища за закриване на овакантен щат за съдия в Районен съд-Тетевен, съдебният район на Районен съд-Тетевен включва две Общини- Община-Тетевен и Община-Ябланица.

Ежегодно в отчетните доклади за дейността на Районен съд-Тетевен се отразява следната информация относно населението на територията на двете общини:

„ Община Тетевен: Община Тетевен включва 13 населени места, като административен център е град Тетевен. Останалите населени места са селата Бабинци, Български Извор, Васильово, Галата, Глогово, Гложене, Голям Извор, Градежница, Дивчовото, Малка Желязна, Рибарица и Черни Вит.

Общината е с ниска степен на урбанизация. Броят на населението в Община Тетевен, посочен и в предходен отчетен доклад и при липсата на официални данни за съществено изменение на показателите към отчетния период, е както следва: по постоянен адрес - 22 449 жители, а по настоящ адрес - 21 186 жители. Териториално населението на тетевенската община е неравномерно разпределено, като в град Тетевен живее приблизително 48% от населението на общината. Останалите 51-52% живеят в селата и в махалите към тях. Около 89% от населението живее в северната половина на общината, където са съсредоточени по-големите села и град Тетевен. Общинският център гр. Тетевен се намира на 83 км. от областния център Ловеч. **Гъстотата на пътната мрежа на територията на общината е значително по-ниска от средната за страната - 0,158 км. на кв.км. и е по-добре изградена в северната половина на общината.** Територията на общината се характеризира с планински и високопланински релеф, който представлява част от Тетевенския и Шипченския антиклиниорий.

Община Ябланица: Община Ябланица включва 9 населени места, като административен център е град Ябланица. Останалите населени места са селата Брестница, Добревци, Златна Панега, Малък Извор, Орешене, Голяма Брестница, Батулци, Дъбравата. Площта на Община Ябланица е 276,00 кв.км./204070,80 дка/, а общият брой на населението е 6327 жители/също посочен в предходен отчетен доклад/. Средната гъстота на населението е 32,25бр. население на дка. Община Ябланица се намира в северната част на Предбалкана и отстои на 85 км. от гр. София“.

Както е отразено и в изпратеното до ВСС през месец декември 2015 година становище на адвокатите предоставящи правна помощ и адвокатски услуги на населението, живеещо на територията на Община Тетевен и Община Ябланица, около 11 % от населението от съдебния район на Районен съд-Тетевен живее в райони с над 700 метра надморска височина, съответно: село Бабинци-надморска височина 980-1080 метра надморска височина, село Дивчовото-878 метра надморска височина, село

Голям Извор-490 метра надморска височина,село Глогово-600-700 метра надморска височина,село Васильово-707 метра надморска височина,село Рибарица-701 метра надморска височина в центъра и над 800 метра в източната и южна част,село Черни Вит-800 надморска височина /в източната част 850 метра/,село Голяма Брестница-600 метра надморска височина,село Малък Извор-1000 метра надморска височина.С изключение на населението от град Ябланица,село Златна Панега,село Брестница,село Български Извор,останалата част от населението живее в планински район,което затруднява не само придвижването,но и комуникациите,особено през зимния сезон,а оттам и достъпа до своевременно правосъдие.

Населението на двете общини е застаряващо,с различен етнос,без поминък,с ниски и непостоянни доходи,част от населението е малограмотно/което обстоятелство се вписва в протоколите от съдебните заседания при установяване самоличността на участниците в процесите/,с много нисък социално-икономически статус. Нивото на безработица в двете общини е високо.Единствено в населените места Тетевен и Рибарица има в известна степен развитие на туризма и мебелното производство.А според изследванията на Световната банка,високата безработица и бедност и ниското ниво на образование, като цяло се свързва с по-високо ниво на престъпност.

Достъпността на населението до обществен транспорт е изключително ограничена/пр. до областния град се поддържат дневно две линии на автобусен транспорт/,липсва ж.п. транспорт и в двете общини.

Разстоянието в километри от двета общински центъра до град Троян/към който съд се предлага да бъде преобразуван,като отделение, РС-Тетевен/ е следното:

Гр.Тетевен- Гр.Троян-85 км., Гр.Ябланица- Град Троян-79 км. Разстоянието от другите населени места/селата/ до град Троян се увеличава с още 10-15 км./с изключение на село Рибарица, при положение,че не е затворен прохода „Богой“,които през зимата е или трудно проходим или затворен/.

Както е отбелязано и в становището на съдебните служители в Районен съд-Тетевен,по Доклада по Модел 4, транспортната свързаност на населените места от двете общини до град Троян не позволява директно придвижване на гражданите,тъй като липсват директни автобусни линии.Това означава ,че транспортните разходи се увеличават,а също така става невъзможно отиване и връщане до съда в един работен ден с междуградски транспорт,като в тази връзка е възможно единствено с

личен транспорт,които не е по възможностите на голяма част от населението от двете общини. В тази връзка следва да се отбележи и обстоятелството на затруднено придвижване/поради липса на възможност за използване на личен транспорт/на част от населението на Община Ябланица дори до Съдебната палата в град Тетевен,което нееднократно е ставало причина за отлагане или отсрочване на съдебни заседания.

От гледна точка на достъп до съд по електронен път на гражданите от двете общини,следва да се отбележи факта,че по-голямата част от населението над средна възраст няма необходимата дигитална достъпност,интернет достъп/поради естеството на планинския терен на района същият често е с влошено качество/ и дигитални умения,за да могат да се ползват от тази възможност.

На територията на Общините Тетевен и Ябланица функционират **две полицейски управлени**я/в град Тетевен и в град Ябланица/ и **един полицейски участък** в село Български Извор,Лов.обл.,Дирекция „Бюро по труда“-Тетевен, Дирекция „Социално подпомагане“-град Тетевен,с които РС-Тетевен е в ежедневна комуникация и контакт. Прокуратурата е трансформирана в ТО към РП-Ловеч,но с щат от 5 прокурори/един от които незает/.Функционират болнични заведения в град Тетевен и в град Ябланица.

Не споделяме и извода в доклада,че „в районните съдилища в гр. Луковит и гр. Тетевен не се очаква да се разглеждат достатъчно дела, които да осигурят в достатъчна степен заетост на поне трима съдии, което да даде възможност за специализация“. При съпоставка с натовареността на районните съдилища от съдебния район на Окръжен съд-Ловеч,се установява,че към 31.12.2000 година отчетената в Годишния отчетен доклад за дейността на Окръжен съд-Ловеч и районните съдилища,изготвен от Председателя на Окръжен съд-Ловеч/стр.61/натовареност на съдиите от Районен съд-Тетевен е **най-голяма,съответно 38.83% натовареност по щат на база дела за разглеждане и 34.58% действителна натовареност на база дела за разглеждане.**

При обективен и коректен анализ на посочените фактори и критерии считаме,че следва да бъде формиран противоположен извод от обективирания в доклада- такъв,какъвто е отразен и в становището на съдебните служители, а именно,че Районен съд-Тетевен следва да запази **статута си на самостоятелен орган на съдебната**

власт/самостоятелен съд/на съдебната карта на Република България. Заложената в доклада промяна на статута,чрез преструктуриране на РС-Тетевен в ТО към РС-Троян, би довело до отрицателен ефект върху качеството и ефективността на дейността на съдиите и предоставяните от служителите административни услуги и най-вече до опасно ограничаване на достъпа до правосъдие на гражданите от Общините Тетевен и Ябланица.

Считаме,че заедно с посочените по-горе учреждения, Районен съд-Тетевен е символ на държавността, част от общностната идентичност,ключов партньор на местната власт, социалните служби, полицията при разработване и реализиране на местните политики и стратегии за развитие,element от бизнес и инвестиционната среда,конкурентно преимущество пред други общини и местни общности, които нямат на територията си районен съд,средище за формиране и задържане на определени професионални общности,фактор на местния пазар на труда,дори част от местните традиции, фолклор, общностна културно-историческа памет. Няма нищо странно, че от местните институции той в най-голяма степен се възприема като медиатор между интересите на държавата, местната общност и гражданите, живеещи на територията на съдебния район. Затова и се наблюдава висока чувствителност и силни реакции на отхвърляне от местната общност към всяка идея, която поставя под съмнение запазването на Районен съд-Тетевен като самостоятелен съд. Тези реакции се усилват от горчивия опит с практически всички реформи в териториалното структуриране на различни публични сфери. По общо мнение тези реформи са увеличили регионалните и социални различия,имат негативен ефект върху права, качество на живот, жизнени шансове за населението на периферните райони,прогонили са младото и активно население от тях.

От постъпили през 2015г във ВСС становища на Общински съвети-Тетевен и Ябланица и адвокатски колектив, е очевидно, че доверието на общността и институциите в Районен съд Тетевен е на изключително високо равнище, като всички с категоричност заявяват нуждата от съществуването на РС Тетевен на съдебната карта на Република България.

Изразяваме надежда,че изложените по-горе доводи ще бъдат детайлно анализирани от координаторите на проекта/доклада и Съдийската колегия на ВСС, с особено внимание за дейността в съдебния

район на РС-Тетевен, съобразявайки значимостта на съда за местната общност.

Приложение: Копие на становище от адвокати, предоставящи правна помощ и адвокатски услуги предимно на населението, живеещо на територията на Община-Ябланица и Община-Тетевен, с вх.№ 4289/09.12.2015г.

Съдии:

1. Марио Димитров Стоянов:

2. Нанко Събов Маринов:

3. Ани Борисова Георгиева:

